

ne velja za rezervne častnike in civilne uradnike vojaške stroke.

Člen 11

govori najprej o onih, ki nimajo v Srbiji in Črni gori volilne pravice, ter nadaljuje:

V drugih pokrajinah kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev nimajo volilne pravice:

1. oni, ki so obsojeni zaradi hudodelstva, v kolikor ne gre za politično hudodelstvo, storjeno do ustanovitve kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, dokler trajajo pravne posledice, združene z obsodbo;

2. oni, ki so obsojeni zaradi pregreška ali prestopka, storjenega iz koristoljublja (tatvina, poneverba, goljufija, oderušstvo) ali sicer nečastnih dejanj (beračenje, vlačugarstvo, zvodništvo), dokler ne minejo tri leta po prestani ali zastarani kazni.

V nobenem delu kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev nimajo volilne pravice:

1. oni, ki prestajajo sodne kazni, in oni, ki so v prisilnih delavnicah;

2. oni, ki so v konkurzu;

3. oni, ki so pod skrbstvom (očetovsko oblastjo, varuštvom, kuratelo);

4. oni, ki so brez vladne dovolitve stopili v službo tuje države;

5. oni, ki so sodno obsojeni, ker kot prištaši nepriznanih ver niso izpolnjevali svojih državljanskih in vojaških dolžnosti.

Kdo sme biti poslanec.

Člen 12.

Kdor nima volilne pravice, tudi ne sme biti izvoljen za poslanca.

Člen 13.

Za poslanca v ustavotvorno skupščino sme biti izvoljen samo oni, ki razen pogojev za volilno pravico izpolnjuje še te pogoje:

1. da uživa vse državljanske in politične pravice;

2. da živi stalno v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev, razen onih, ki se stalno bavijo v tujini v državnih poslih;

3. da je dovršil 25. leto in da je več čitanju in pisanju;

4. ako je sprejet v državljanstvo, da je najmanj deset let od dne, ko je bil sprejet, stalno nastanjen v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Člen 14.

Na vsaki kandidatni listi volilnega okrožja mora biti zapisan za kandidata vsaj en tak kandidat, ki ima poleg drugih pogojev ta posebni pogoj, da je dovršil fakulteto doma ali v inozemstvu ali višjo strokovno šolo, ki je istovrstna s fakulteto.

Volilna okrožja, ki volijo več nego štiri poslance s splošnimi pogoji, morajo imeti na kandidatnih listah toliko kandidatov s temi posebnimi pogoji, kolikokrat je število štiri v številu poslancev s splošnimi pogoji, ki jih volijo ta okrožja, zapopadeno.

Vsak kandidat s posebnimi pogoji mora imeti tudi svojega kvalificiranega namestnika.

Člen 15.

Uradniki in vsi oni, ki so sicer v državni službi, kakor tudi predsedniki (načelniki, knezi, predstojniki) občin izgube svojo službeno mesto, ako bi bili izvoljeni za narodne poslance ter bi sprejeli mandat. Predsedniki občin se smatrajo, da so na dopustu od dne, ko jih pristojni volilni odbor proglasi za izvoljene, dokler ustavotvorna skupščina ne potrdi njih izvolitve. Izjemoma pridržje svoja uradniška mesta obenem s poslanskim mandatom ti-le uradniki:

- 1.) ministri v službi in na razpolagi;
- 2.) profesorji pravne fakultete.

Člen 16.

Uradniki, navedeni v točkah prejšnjega člena, ki so izvoljeni za narodne poslance, ne smejo biti, dokler traja njih poslanski mandat, upokojeni niti premeščeni v drugi kraj ali drugo službo brez svoje privolitve niti odslovljeni brez obsodbe rednih ali disciplinarnih sodišč; ako pa bi tak uradnik

po svoji privolitvi in v času, dokler traja njegov poslanski mandat, napredoval, neha biti poslanec.

Nadaljevanje sledi.

Vinogradniki! Pozor!

(Konec.)

Vinogradniki! Če hočete doseči cene za letošnji pridelok, ki bodo v primernem razmerju z današnjimi ogromnimi pridelovalnimi stroški, pa je neobhodno potrebno, ne samo, da se ne pre naglite pri odprodaji, temveč da posvetite tudi kakovosti pridelka čim večjo pažnjo. Kakor veste, je povpraševanje po boljšem vinu zelo veliko in se ponujajo za tako zelo visoke cene. Letnik 1917 je takorekoč izčrpan. Letnika 1918 in 1919, ki se še nahajata deloma v naših kletih, pride ta pri tem komaj v poštev, ker njih kakovost ne odgovarja. Zatorej ima letnik 1920, ki obeta pod gotovimi pogoji izborna vinsko kapljico, najboljše šanse za odprodajo po dobrih cenah. Le razmere je treba izkoristiti.

Razvitek grozdja je letos, kakor je znano, zelo neenak. Na enem in istem trsu se nahaja često skoro zrelo grozdje poleg napol zrelega in popolnoma zelenega, kakor tudi poškodovanega več ali manj po oidiju. To bi skup potrgano ter sprešano dalo le vino slabše kakovosti, kakoršnega že itak imamo dovolj po kletih izza zadnjih dveh let. Če pod danimi razmerami hočemo doseči boljšo kakovost, se pred vsem ne smemo pre nagliti s trgatvo, to se pravi, čakati moramo ž njo, dokler ne dozori večina grozdja. Nikakor torej početi s trgatvo še ta mesec, kakor se namerava! S tem pa ni rečeno, da ne bi smeli grozdja, ki gnije ali se vsled pokanja suši, poprej potrgati ali, kakor se pravi podbirati. Ravno narobe! Podbiranje se priporoča povsod in je nadaljnemu razvoju ostalega grozdja le v korist, če se bolno grozdje čim prej odstrani. Z glavnim trgatve je pa, kakor že rečeno, početi še le, ko dozori večina grozdja v vinogradu. Pri tem je porezati najpoprej vse lepo, popolnoma dozorelo grozdje. K zrelemu grozdju spada tudi nagnito grozdje, če ni napadeno po zelenem plesnivcu. Navadna gniloba zrelega grozdja je namreč takozvana „žlahtna gniloba“, o čemer se lahko prepriča vsakdo, če tako jagodo poskusi in jo najde sladko ter prijetnega okusa. Ravno to grozdje daje najboljšo kakovost! Ostalo, manj dozorelo grozdje in grozdje, ki zeleno, ozir. napol zrelo gnije, ozir. je vsled oidija močno bolno, pa se pusti pri glavni trgatvi viseti in se še le potem potrga, spreša in spravi. Na ta način dobimo tri vrste vina, in sicer 1. podbirino (iz gnilega in po oidiju napadenega grozdja), 2. vino iz lepega grozdja in 3. vino iz nezrelega slabšega grozdja. Prvo in zadnje se spravi skup in daje več ali manj okusno in zdravo pijačo za domačo rabo, ozir. tudi prodajo za lokalne potrebe. Srednje tvori kvalitetno vino in je glavni zaklad vinogradnika.

Srednjim in večjim vinogradnikom se priporoča, da trgajo in prešajo tudi posamezne grozdne vrste posebej ali vsaj po dve taki skup, ki se obojestransko v svojih lastnostih spopolnite, kakor n. pr. burgundec ali rulandec in silvanec, silvanec in drobna ali laška graševina, laška graševina in žlahtnina itd. in narede sortna vina, po katerih še bo večje povpraševanje. Naprava sortnih vin se priporoča odslej tudi takim vinogradnikom, ki imajo mešane nasade. Saj se itak najdejo dandanes povsod delavci, ki poznajo posamezne vrste in se jim to delo lahko prepusti. Zamude in nekoliko večjih stroškov, ki nastanejo vsled sortiranja, pa se naj nikdo ne ustraši. Ti mu bodo po boljših cenah, ki jih bo dosegel vsled sortiranja, bogato povrnjeni.

Vinogradniki! Enkrat za vselej vam bodi povedano: „Časi, ko se je dalo prodati vsako čmigo za dobro vino, so končno minuli! V Jugoslaviji se bodo dala prodati za primerne cene le kvalitetna vina. Največji vpliv na kvaliteto vina pa ima umno sorti-

ranje grozdja pri trgatvi in umno kletarenje. Posvečajte torej trgatvi in sortiranju posebno pažnjo! Navadite se tudi umno kletariti ter ne zabite nikoli, da tvori snaga tri četrtine umnega kletarstva!“

Slednjič se občinska zastopstva vinorodnih občin (gg. občinski predstojniki) nujno naprošajo, objaviti ta razglas na običajen način ter v interesu vinogradnikov ukreniti potrebno, da se v občini izvoli odbor, ki naj stopi z drugimi merodajnimi krogi okoliša v dotiko ter določi povprečne stroške pridelovanja enega litra vina v dotičnem okolišu, ozir. minimalno ceno za letošnje vino, izpod katere se vinogradnikom ne priporoča vina prodajati!

Za vinarski in sadjarski odsek Maribor Slovenske kmetijske družbe: Vinarski ravnatelj Puklavec.

Dopisi.

Jugoslovanska zavarovalnica! Zastopstvo največje jugoslov. zavarovalne družbe „Beogradske zadruge“ prevzel je upravitelj „Ptujskega lista“ g. Matija Stebich, kateri se strankam priporoča.

Prošnja. Obračam se na vse prijatelje in znance pokojnega gosp. nadkomisarja Miloša Meža, ki ga želijo ohraniti v dobrem spominu, da po možnosti prispevajo k zbirki za spomenik, ki se postavi na grobišču v Hajdini nesrečnemu možu. Prispevke bo sprejemalo uredništvo „Ptujskega lista“ oziroma se bodo pobirali po posebni poli. Dr. Fermevc.

V Ptuj na kolodvoru je nekdo pustil eno suknjo. Lastnik se naj oglasi v dijaškem domu pri šolskem slugu.

Za Jugoslovansko matico je nabral gosp. Forčesin, vladni koncipist v Ptuj, v družbi pri sv. Miklavžu 50 K. Pristrčna hvala. Posnemajte!

Poverjeništvu za socialno skrb v Ljubljani obvešča vse občinske urade, da iz tehničnih vzrokov ni bilo mogoče še razposlati tiskovin k naredbi opr. štev. III 8937/I z dne 8. septembra 1920, glede popisa vseh invalidov in družin padlih vojakov, ki je bila objavljena te dni v časopisih. Tiskovine se bodo pričele razpošiljati šele v drugi polovici prihodnjega tedna.

Živahnejše življenje po ptujskih ulicah se je pričelo zopet z začetkom šolskega leta. Dijaštvo in druga šolska mladina se je s počitnic povrnila na razne šole. Želimo šolam in mladini mnogo uspeha v novem šolskem letu.

Iz Drave rešeno dete. Katarina Murko, triletna deklica iz Orešja, se je pri prevažanju pridelkov z dravskih otokov po neprevidnosti, igraje se v ladji, prekopicnila v Dravo. Drava jo je valila s sabo. To je zapazila Ivana Lacko, dekla pri krojaču Petroviču, ki je s silo odtrgala neko tam pri peto ladijo. Z gospodarjem sta nato veslala za utaplajočim se otrokom in ga rešila. Bil je že zadnji čas, da se je dete še oživilo. Rešitelja zaslužita javno pohvalo, starši pa naj pazijo na svojo deco.

Trgovska nadaljevalna šola. V nedeljo, 26. septembra 1920 ob 9. uri predpoldne se vrši vpisovanje vajencev v trgovsko nadaljevalno šolo in sicer v šolskem poslopju pri okrajnem glavarstvu. Pouk se začne v ponedeljek, 4. oktobra ob 5. uri zvečer za III. in I. razred, v torek, 5. oktobra ob 5. uri zvečer pa za II. razred.

Dornova pri Ptuj. V sredi vasi stoji spomenik, ki nas opominja žrtev svetovne vojne. Vsak mimo gredoči popotnik občuduje krasni izdelek, za katerega se zahvaljujemo tudi občani kamnoseškemu mojstru g. Gaisarju.

Politične vesti.

Odstop ljubljanske deželne vlade. Vsled sklepov plebiscitne komisije na Koroškem, da se mora umakniti iz cone A naše vojaštvo,